

TARTU VALLAVOLIKOGU HARIDUSKOMISJON

PROTOKOLL

Kõrveküla

20.05.2021

Hariduskomisjonil toimus elektrooniline koosolek 20.05.2021 ja 25.05.2021 ühine koosolek koos lasteaia direktoritega.

Koosolekust võtsid osa hariduskomisjoni liikmed Külli Suvi, Jana Rosenthal, Tõnu Kalja, Üllar Loks, Allar Aardevälja Jaanus Robi ja Janika Lill.

Lasteaia direktorid Berit Ojaniit, Merle Siimann, Aune Sepp ja Merle Raiküla.

Vallavalitsuse esindajad: vallavanem Jarno Laur ja sotsiaalosakonna juhataja Anne Aleksejev.

Protokollis Kadri Linamägi.

Päevakord:

1. Tartu Vallavolikogu 25.01.2018 määruse nr 1 „Koolieelsete lasteasutuste õpetajate töötasu alammäära kehtestamine“ muutmine;
2. Jooksvad küsimused.

1. Tartu Vallavolikogu 25.01.2018 määruse nr 1 „Koolieelsete lasteasutuste õpetajate töötasu alammäära kehtestamine“ muutmine

Vallavanem Jarno Laur tutvustab eelnõud.

Ajend selle eelnõu valmimiseks tekkis Ripsiku lasteaia hoolekogu koosolekul, kus tõstetud sedalaadi probleem, et need rühmad milles on hoolekogu loal suurendatud laste arv st 20 lapselt 24 lapsele, ei ole õpetajatel piisvalt motivatsiooni selles keerulises olukorras töötada. Komisjonile on oluline argument tuua see, et täna neid suurendatud rühmasid teeme sellepärast, et lapsed vajavad lasteaiakohta ja ka rühmaruumid on ehitatud nii, et saaksime kuni 24 last hoida. Kui me räägime 20 suurusest rühmast, siis iga kuue rühma kohta peaksime ühe lisarühma looma. Sellest sündis siis mõte, et lisaks lasteaiaõpetajate miinimum palgale, mis meil on kehtestatud oma määrusega, siis täiendada seda määrust nii, et lisaks alammäärale oleks selgelt öeldud, et suurendatud koosseisudega rühmades makstakse personalile 5% lisatasu.

Kogukulu aastas õpetajatele ja õpetaja abidele 5 % lisatasu maksmiseks ületäituvusega rühmades on 54 780 eurot. Selle raha leidmiseks tuleb teha eelarves sisemisi ümberkorraldusi.

Lasteaedade direktorid on esitanud antud eelnõule oma vastulause, kus nad toovad ära, et nad ei toeta eelnõud.

Siinkohal toome ära Tartu valla lasteaedade mõtted, ettepanekud ja küsimused.

1) Raadi Lasteaed Ripsik tähelepanekud Tartu Vallavolikogu määruse eelnõu kohta

Kehtestatav lisatasu ei vähenda töötaja koormust. Koormuse vähendamiseks oleks tarvis lisatasu asemel igasse rühma veel ühe ametikoha loomist. Pingete vähendamiseks on oluline laste ja õpetajate suhtarv. Laste arvu vähendamine rümas põhineb ka kaasava hariduse rakendamisel ja uue koolieelse lasteasutuse seaduse eelnõu alustel. Ka erinevate uuringute põhjal on kaasamise

kõige suuremaks probleemiks laste ja täiskasvanute suhtarv. Laste väiksemat arvu rühmas peame oluliseks kvaliteedi tagamisel (individuaalsus, kaasamine jms).

Käesolev eelnõu sätestab töötasu muudatused ainult rühmapersonalile. Kas ja kuidas on reguleeritud ülejäänud lasteaiatöötajate töötasu (erispetsialistid, kokad jms), kelle töökoormus on otseselt seotud laste arvuga?

Kuna hetkel on puudus erilistele lastele loodud rühmadest, on praeguse seisuga need erilised lapsed tavarühmades, mis omakorda suurendab rühmas töötava personali koormust oluliselt (nt sobitusrühmas on 1 eriline laps arvestuslikult kolme tavalapse eest).

Õigusakti vastuvõtmise vajalikkuse põhjendus on väga õige. Kuid kui süveneda probleemi tuumani, siis tegelikult võib juhtuda, et saadud kasu asemel saame hoopis uued probleemid. Selge on see, et Tartu valla Raadi, Vahi, Kõrveküla, Lähte, Äksi piirkonnas on lasteaiakohtade puudus väga suur. Meie olemasolevad lasteaiad on ehitatud küll valmisolekuga igasse rühma 24 last. Ja sellega seoses on antud sellises lasteaiarühmas töötavatele inimestele väga suur vastutus.

2) Kõrveküla lasteaed Päikeseratas juhtkonna küsimused ja mõtted seoses volikogule esitatuid eelnõuga:

1. Kas see 5% töötasu tõus ikka motiveerib õpetajaid? Seoses tekkinud pandeemia olukorras on õpetajate vaimne tervis päris tõsiselt kannatada saanud.

2. Kuidas arvestatakse laste arvu rühmas. Toon mõne näite: Lasteaia hoolekogu on otsustanud, et rühmas võib olla 24 last, aga tegelikkus on see, et selles konkreetsetes vanusegrupis ei ole rohkem lapsi järjekorras ning lapsi on rühmas näiteks 22 või 23 (tavaliselt tekib taoline situatsioon 6-7.aastaste laste rühmas, eriti Kõrveküla lasteaias Päikeseratas, kus ühesuguseid vanuserühmi on mitu).

3. Tasandusrühmas on määratud laste arvaks 12 last ning sinna ei saagi lapsi juurde lisada (ka mitte lasteaia hoolekogu). Töö selles rühmas on väga raske ja vastutusrikas, sest üks laps on tavaliselt kahe või kolme lapse eest (sõltuvalt lapse erivajadusest).

4. Momendil on meie tasandusrühma saamiseks samuti järjekord. Lapsed, kes on suunatud tasandusrühma (Rajaleidja komisjoni poolt) on praegu tavarühmades. Et tavarühmas teised lapsed ei kannataks, siis oleme püüdnud hoida sellises rühmas samuti laste arvu madalama (võtnud, et üks erivajadusega laps on kahe või kolme tavalapse eest). Töö sellises rühmas lastega on samuti äärmiselt pingerohe.

5. Kardame, et selline olukord tekitab palju sisepingeid kollektiivis, õpetajad peavad päris palju panustama ka väljaspool rühmatööd (lasteaia arendustöös), võib tekkida olukord, kus tekib suhtumine „teie saate rohkem palka, eks tehke siis rohkem tööd ka“.

6. Eelnõu selgituses on märgitud Kõrveküla lasteaeda Päikeseratas kaheksa 24 lapselist rühma. Kuidas see on saadud?

7. Raadi lapsehoiuis on terviseameti poolt määratud iga rühma laste arvaks 24 last. Ja nende töötasu on momendil 835€ kuus. Kuna lapsehoidjatel tuleb teha nii õpetaja kui ka õpetaja abi tööd rühmas, siis nende töötasu oleme püüdnud hoida 50-55€ kõrgema võrreldes õpetaja abidega. Lapsehoidjatele kehtivad ka kvalifikatsiooninõuded. Kui nüüd õpetaja abide töötasu 24lapselistes rühmades tõuseb, siis tekib järjekordne ebavõrdne olukord.

3) Lähte lasteaed Kiisupere arvamused ja ettepanekud

Määruse eelnõus on ettepanek, et kehtestada alates 1. septembrist 2021 koolieelsete lasteasutuste koolieelsete lasteasutuste õpetajatele ning magistrikaadiga või sellega võrdsustatud tasemega lasteaiaõpetajatele ning õpetajate assistentidele ja õpetajate abidele lisatasu 5 %, kui rühmas on laste arv suurendatud vastavalt koolieelse lasteasutuse seaduse § 7 lg 11 sätestatule.

Lisatasu pakkumisel on mitmeid läbiarutamist vajavaid seisukohti:

- kui on rühmas eakohase arenguga lapsed on laste arvu suurendamine mõistlik ja see ei tekita lisastressi ei õpetajatele aga lastele. Loomulikult on lisatasu sellises olukorras vägagi motiveeriv.

- kui rühmas on keeruliselt käituv laps (või veel mitu), siis ei motiveeri töötajaid lisatasu. Lisan siinkohal, et praktika on näidanud, et keerulistesse lastesse rühmades tuleb lähtuda nõ rühmapõhiselt ja rühmaga seotud õpetajatega kokkuleppel. Kas hoida laste arv madalam ettenähtust või vajadusel leida omavalitsusega lisatööjõu leidmiseks. Kahjuks sõltuvad sellised lahendused mitmete instantside koostööst. Võib usaldada direktoreid, kui nad esitavad vajadusepõhiselt omapoolsed soovid palgafondi tõstmiseks.

- veel üks mõte, et lisatasu pakkumine tundub ebavõrdses seisus olevat, kui ühe rühma õpetajad soovivad rohkem lapsi ja on valmis rohkematega töötama, aga näiteks selles vanusegrupis pole lapsi lasteaeda võtta.

- ja veel üks mõte, et ebavõrdne tundub olevat pakkumine, kui ühes rühmas on laste arv 21 ja teises 24. Mõlemad saavad ju võrdselt töötasu. Ehk mõelda nõ pearaha süsteemile, st iga lisaalapse puhul tõsta töötasu.

4) Tabivere lasteaia mõtted

Volikogule esitatud eelnõust lasteaiaõpetajate koormusest ja töö tasustamisest:

5% palgatõus võib olla küll õpetajatele motivatsiooniks, kuid ei paranda laste õpikasvukeskkonda ning ei ole jätkusuutlik lahendus.

Palgatõusuks vastavalt laste arvule/ õpetajate koormusele peaks lisanduma ka kvaliteedikriteeriumid.

Selliste otsuste tegemiseks peame vajalikuks lasteaiajuhtkondade kaasamist ning eelkõige arvestama seadustes sätestatust.

Praegusel kujul on eelnõu populistlik ning ei täida tegelikku Hoolekogude eesmärki.

Küsimused:

1. Kuidas motiveerida neid õpetajaid, kes töötavad 20-e lapsega, kui 21-lapselise rühma kohalkäimise % on madalam aga õpetaja palk suurem? Ebavõrdsus?
2. Mis muutub laste jaoks, kes on lasteaias ikkagi kõige olulisemad?
3. Aga Laeva lasteaed? Seal on liitrühm, kus töötatakse eraldi kolme grupiga?
4. Aga Raadi lastehoid, kus rühmades kuni 20 väikest last?

Ettepanekud:

1. Maksta lisatasu rühma meeskondadele 3 X õppeaastas iga 3 kuu järel (1.12, 1.03, 1.06) toetudes kvartali lõikes kohalkäiguprotsendile (ELIISIS dokumenteeritud), mitte nimistule
2. Lisatasude väljamaksmine usaldada lasteaia juhtkonnale, kes toetub väljatöötatud ja kokkulepitud kriteeriumitele
3. Või rakendada rühmades, kus käib 24 last, lisatööjõudu kl. 9 – 12

5) Laeva lasteaia mõtted

Olukorrast lasteaias:

- 1) Lasteaia töötab kaks liitrühma, kus mõlemas rühmas on 3 eri vanusega gruppi ja nende seas 3 erilist last. Õpetajad valmistavad tegevused ette igale vanusegrupile eraldi.
- 2) Õpetaja viib tegevused läbi tihti üksi, sest õpetaja abi tegeleb teises toas ülejäänud lastega (hiljem grupe vahetatakse).
- 3) Mõlemas liitrühmas on erivajadusega lapsed, kellel on veel lisaks vaja tegeleda.
- 4) Lasteaia puudub jaanuarikuust alates logopeed (oleme otsinud, kuid seni tulemuseta). Seetõttu peavad õpetajad ka logopeedilist abi vajavaid lapsi abistama, tehes nendega lisatööd.

Küsimused:

- 1) Mis motiveerib õpetajat Laeva lasteaia töötama, kui ta teab, et saab vähem palka kui mujal? Lisaks on liitrühmas palju raskem töötada, kui ühevanuseliste laste rühmas. Sisulise töö maht ei sõltu laste arvust.

2) Miks peaks seadusega ettenähtud arvust olema rühmas rohkem lapsi, kui eesmärk on väiksem laste arv rühmas, et tagada individuaalne lähenemine?

Ettepanekud:

- 1) Maksta kõigile võrdselt palka (Laevas on meist mitteolenevatel põhjustel vähem lapsi).
- 2) Aidata leida tugipersonali eriliste laste abistamiseks (tugiisikud, logopeed jm).
- 3) Korraldada laste transport mujalt, et oleks nõutud arv lapsi rühmas.

25.05.2021 koosolekul said kõik lasteaia direktorid esitleda oma vastuväiteid. Vallavanem Jarno Laur andis vastuseid direktorite küsimustele. Pikema arutelu käigus ühist lahendust ei leitud ning lasteaia direktorid ja vallavalitsus jäid eriarvamusele. Hariduskomisjon oma arutelu käigus otsustas toetada eelnõu vastuvõtmist, sest 54 780 eurot lisaraha on abiks motiveerimisel.

Kokkuvõtteks: Lasteaia direktorid lähtuvad komplekteerimisel koolieelse lasteasutuse seadusest § 7 Laste arv rühmades

(1¹) Lasteasutuse hoolekogu ettepanekul on valla- või linnavalitsusel õigus lapse arenguks vajalike tingimuste olemasolu korral suurendada laste arvu sõimerühmas kuni kahe lapse võrra, lasteaiarühmas kuni nelja lapse võrra ning liitrühmas kuni kahe lapse võrra.

Komisjoni ettepanek: Toetada eelnõud etteantud kujul.

2. Jooksvad küsimused

- probleemid lasteaia kohtade komplekteerimisel ARNO keskkonnas.

/digitaalselt allkirjastatud/

Külli Suvi
Hariduskomisjoni esimees

/digitaalselt allkirjastatud/

Kadri Linamägi
Protokollija